

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POWIĄZANY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

NUMERATKI I GOŁOSENIA przyjmują wyłącznie kasyredakcji, listy i korespondencja w Warszawie, Łodzi i miejscach powiatowych.	REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, D-2a ALMA Nr. 30. — TELEFON Nr. 30.	Redaktor ten jego zastępcą przyjął odpowiedzialność za treść dziennika z dnia 10-12-1914. Redaktor naczelny: M. K.
NUMERARZA WYWIĄZ: Roznica nr. 2, przy ul. 2. 2. 20, miesięcznie kop. 30, wraz z przy- datkami (z wyjątkiem dla członków do domów). Zapłać, za miesiąc postawionym, dopiero po otrzymaniu numeru. Za zmianę adresu kop. 10. Zmiany adresów w dniach 1-15 grudnia 1914 roku redakcja nie przyjmuje.	GENY GOŁOSEN: Za własny pierwszy jedynonagłówek lub jego odwołanie 2. 20, przed datą 2. 20, za kolejne 3 kop. i następnego po kop. 20, za 4 kop. po kop. 20. Drugiego ogłoszenia po kop. 20 wyraz. Najniższe ogłoszenie bez 20. Ogłoszenia 10 dni wstępnie 0.20, powyżej Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 100 egzemplarzy.	

Agencja: w Rakowie, Nowaradomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarsa kop. 2.

Wspaniały Program Kinematograficzny — Od Soboty 12 do Piątku 18 Grudnia 1914 r. (włącznie.)

Teatr PARYSKI

II Aleja Nr.-19.

Tajemnica Klasztoru dramat historyczny.
Hans się żeni z Rozalją (bardzo komizm)
Bitwa pod Legnan, dramat historyczny w wykon. szt. francuz.
Cyklista-Ariysta, komizm polegający na rowerach
CESARZ W ROLI SWATA, komedia
Cyrkówka (dramat)

Ceny miejsc w Sobotę 12 i Nie-
działę 13 Grudnia
Kupon do loży 40 k. Kresło parterowe
2 1/2 k. Galeria 15 k. W pozostałe dni ceny
miejsc niższe.

Uwaga! Od Poniedziałku 14 grudnia
będzie dodawany sąd pro-
gram bardzo interesujący
obraz.

Teatr odnowiony z komfortem i
należyte ogrzany.
Początek przedstawień o 5 wiecz. w nie-
działę i dni świąt. o g. 3 po poł. a w soboty
o g. 4 po poł. **ZARZĄD TEATRU.**

TEATR „ODEON” W Krzemienieckiego
II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon Nr. 4-77.

Program od niedzieli 13 do piątku 18 Grudnia 1914 roku.

Szerlok Holmes

Romans magazynierki (dram)
Dzisiejsza Messalina (komizm)
Niebezpieczna żona (komedia)
Walka z bykiem (cyrkowy)
Oszukani celacy (komizm)

Sen o księżycu (fantazja kom.)
Wyścigi z przeszkodami (z natury)
Wrtba kwiatów (w kolorach)
Kapłci stoni (z natury)
Odkryj samochód (komizm)

Ceny miejsc: 25, 20 i 10 kop. Dzieci 15, 10 i 5 kop.
Początek przedstawień o godzinie 5-tej, w święta o g. 3-tej koniec o 6-tej wieczór.

W poniedziałek d. 4 Stycznia 1915 r. rozpoczną się wykłady na

KURSACH HANDLOWYCH W. NASSALSKIEGO

Wykłady obejmą: BUCHALTERJĘ, ARYTMETYKĘ, PRAWO
HANDL. EKONOMJĘ POLIT. oraz KORESPONDENCJĘ w 4 języ-
kach: polskim, rosyjskim, niemieckim i francuskim, przyczem zapisy-
wać się można na pojedyncze przedmioty. — Specjalny kurs STENO-
GRAFJI I PISANIA na MASZYNIE. —
Z uwagi na czas wojny, zostały uprzedzone warunki zap-
isów zarówno na całość kursów, jak i na pojedyncze przedmioty. —
Zapisy przyjmuje i bliższych informacji udziela właściciel kur-
sów W. Nassalski, Teatralna 2a d. Faktora, codziennie od 3 do 4 po poł.

TEATR „CORSO”

We czwartek dnia 17 Grudnia 1914 roku.

NITOUCHE

Op. 1-ka w 4-akt. Słowa Henri Meilhac i Albert Milland muzyka Herré.
Początek punktualnie o godzinie 6-tej — Uwaga! Sala ogrzana.

Uprzejmie prosimy Sz. Prenumeratorów o łaskawe wpłacenie zaległej prenumeraty i odnowienie na kwartał bieżący.

KALODONT
Mielący BIAŁY I CIECZNY ŁÓDZ
utrzymuje zęby białe, czyste i zdrowe
Zębów warządnice.

Galerja sieniawska.

Podług pism galicyjskich przewie-
ziono do muzeum historycznego w
Moskwie obrazy, stanowiące cenną
kolekcję Adama ks. Czartoryskiego
w pałacu w Sieniawie.

Dr. Zygmunt Batowski, historyk
sztuki, charakteryzuje w „Kurjerze
Lwowskiem” galerję sieniawską, jak
następuje:

Na zbiór obrazów w pokojach pa-
lowych składa się przedewszystkiem
galerja podobna rodzinnych. Najcen-
niejsze były portrety najbliższych
przodków obecnego ordynata na Sie-
niawie, a mianowicie portret Władys-
ława ks. Czartoryskiego przez Kap-
lińskiego, jego pierwszej żony z do-
mu ks. Amparo, malowany przez
Cosiffier, ułożenie Cognitiona, tudyś
drugiej żony ks. Władysława, z domu
ks. Orleañskiej, malowany przez Ho-
rowitza, wizerunek starego Adama ks.
Czartoryskiego (w swoim czasie mi-
nistra Aleksandra I), jego ojca, gene-
rala słem podolskich, w młodym wie-

ku, interesujący portret Zofii z Sie-
niawskich Czartoryskiej w białym
ozepceku z piórem i kartą papieru
w ręku, oryginalny, nawiąnie pojęty
portret familijny; rodzina Augusta
Czartoryskiego, wojewody ruskiego,
dalej Michała Jerzego Czartoryskiego,
wojewody sandomierskiego, oraz nie-
znany portret ks. marszałkowej Lubo-
mirskiej).

Pozatem ściany były ozdobione sze-
regiem replik i kopii z różnych
drugiej wartości portretów familijnych
Sieniawskich i Czartoryskich, spoty-
kanych w muzeach gotyckowskim i
krakowskim. Na korytarzu podde-
szna rozbieżna i złożona była zna-
czna liczba płócien, znowu portretów
rodzinnych i trochę obrazów małym
nakładem nabyte przez Władysława ks.
Czartoryskiego. Między nimi tylko nie-
które godne uwagi, dla typu lub ubio-
ru np. parę portretów dostojników
tureckich, postów Perły do jednego
z Sieniawskich, wedle tradycji, podzi-
mowanych przez niego w Sieniawie.

Większą troskę, czy nie szlachet-
nie i czy nie dają się ocenić, powinny
budzić jako pamiątki historyczna wy-
jątkowej rzadkości orty dawne wi-

doki Powązek w tym wyglądzie, gdy
tworzył fantastyczny park sielanko-
wy Izabeli ks Czartoryskiej i zaim-
provizowana przez właściciela deko-
raoja ścian jednego z pokojów, ma-
lowanych w domu Czartoryskich za
czasów największej świetności rozta-
czanej przez nich kultury. Jest to
przeszło 100 scenek ilustracyjnych
„Metamorfozy” Owidjusa malowanych
olejno na podstawie mistrzowskich
sztylech z francuskiego wydania
„Przemian” w 18 wieku.

Wedle tradycji, ma to być praca
ucznika Norblina, choć w wielu wypad-
kach zdradzają te miłutkie obrazki,
opartywane cytatami, jego własny pę-
dzel. Parę scen, oddzielonych nieg-
dyś od tej serji, dostało się przed
kilku laty z rąk prywatnych do zbio-
rów W. Kolasńskiego w Warszawie.

Według doniesienia „Utra Rosji”,
skarby sieniawskie „ocalone przez
wojaka rosyjskie”, przewiózł do Mo-
skwy dyrygent K. Saradzów. Według
tych opowieści wojska rosyjskie,
wkroczyły do Sieniawy, zastały pałac
ks. Czartoryskich zrabowanym i sru-
nowanym przez ludność miejscową.
Srebra rodzinne, dywany, kosztowne
meble były rozgrabione lub zniszczo-
ne. Na szczególne szacunku zostały
i biblioteka. Nie mając możności
zorganizowania na miejscu obrony
tych skarbów, komendant postanowił
przebrać do Moskwy to, co zdolano o-
calić.

Chwila obecna. Interwencja Arcybisku- pa warszawskiego.

Arcybiskup warszawski, ks. Ka-
kowski, zwrócił się do Watykanu z
długim listem, w którym wskazując
na to, że zachodzi możliwość, iż wojs-
ka nieprzyjacielskie mogą używać
więc kosciolnych jako instalacji do
telegrafu bez drutu lub na pomiesz-
czeniu dla karabinów maszynowych,
prosi Papieża o wstawienie się i pro-
tekcję u Niemców i Austriaków.

Komunikat niemiecki.

Główny kwatery, 14 grudnia
przed południem (W. B. T.) Odparto
z łatwością słabsze ataki francuskie
pomiędzy Mosą a Wogezami.

Zresztą nie ma ważnych wiado-
mości z zachodniego teatru wojny,
ani z Prus Wschodnich, ani z połud-
niowej Królestwa Polskiego. Na północy
Królestwa Polskiego nasze operacje
trwają w dalszym ciągu.

Odnosnie do urzędowych wiado-
mości rosyjskich i francuskich należy
sauerwały, co następuje: Z Peterabur-
ga doniesiono 11 grudnia oficjalnie:
Na południe-wschód Krakowa prowa-
dziliśmy dalej naszą ofensywę, do-
byliśmy kilka dział niemieckich i ka-
rabinów maszynowych i wzięliśmy
około 2000 jeńców. W lotce nie
wpadł w ręce rosyjskie ani jedna kol-
onka ani jedno działko ani karabin

